

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ  
ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ

# ΕΝΙΑΙΟ ΠΛΑΙΣΙΟ



Ε Ν Ι Α Ι Ο  
Π Λ Α Ι Σ Ι Ο  
Π Ρ Ο Γ Ρ Α Μ Μ Α Τ Ω Ν  
Σ Π Ο Υ Δ Ω Ν  
[ Ε . Π . Π . Σ . ]

Η ΕΙΣΗΓΗΣΗ ΤΟΥ  
ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟΥ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟΥ

ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΕΚΔΟΣΕΩΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΩΝ ΒΙΒΛΙΩΝ  
ΑΘΗΝΑ 1998

σφαιρική αντίληψη για τη ζωή. Θα είναι γι' αυτόν εύκολο να συμπληρώσει τις γνώσεις του ή να καλύψει κενά, αν ξεχάσει κάτι ενώ θα είναι δύσκολο να ξεχάσει την πραγματική ουσία όσων μελέτησε. Εξασφαλίζεται έτσι η μονιμότητα, η γονιμότητα και η ανανέωση της γνώσης, τρεις σταθερές που δικαιώνουν την ύπαρξη του σχολείου. Για να επιτευχθούν όσα αναφέρθηκαν είναι απαραίτητο να δοθεί ιδιαίτερη προσοχή στον τρόπο που αυτά θα παρουσιάζονται στο βιβλίο που θα χρησιμοποιείται από τον μαθητή.

Το εποπτικό υλικό (διαφάνειες για ανακλαστικό προβολέα, σλάιντς, προπλάσματα και έτοιμα παρασκευάσματα, προσομοιώματα, βιντεοταινίες, κ.ά.), βοηθούν στη διδασκαλία, γιατί διεγείρουν το ενδιαφέρον του μαθητή, και η παρουσίαση της διδασκαλίας γίνεται πιο ενδιαφέρουσα και το μάθημα πιο αποδοτικό και ευχάριστο. Πρέπει γι' αυτό η επιλογή τους να γίνει προσεκτικά. Τα ειδικά προγράμματα που υπάρχουν για τον ηλεκτρονικό υπολογιστή μπορούν να βοηθήσουν τον μαθητή να οργανώσει πειράματα που δεν είναι δυνατό να πραγματοποιηθούν σ' ένα σχολικό εργαστήριο. Μπορεί να έχει στη διάθεσή του προσομοιώσεις χημικών φαινομένων έχοντας επιπλέον τη δυνατότητα παρέμβασης και μεταβολής παραμέτρων, συνθηκών ή μεταβλητών που επηρεάζουν το φαινόμενο, έχοντας έτσι αλληλεπίδραση με το φαινόμενο. Το διδακτικό υλικό πρέπει να είναι φιλικό ελκυστικό και ενδιαφέρον για όσους εμπλέκονται στη διαδικασία της διδασκαλίας και της μάθησης. Παράλληλα θα πρέπει να εξασφαλίζονται οι κατάλληλες προϋποθέσεις που αφορούν την υλικοτεχνική υποδομή (εργαστήρια, αίθουσες μαθημάτων), και κατάρτιση και επιμόρφωση των διδασκόντων.

## **6. Αξιολόγηση της επίτευξης των διδακτικών στόχων**

Με την αξιολόγηση επιδιώκεται να διαπιστωθεί ο βαθμός επίτευξης των στόχων της διδασκαλίας μιας διδακτικής ενότητας ή/και της διδασκαλίας ενός διδακτικού αντικειμένου στη διάρκεια ολόκληρου του διδακτικού έτους. Για τη σωστή αξιολόγηση θα πρέπει να καθοριστεί αρχικά το τι αξιολογείται και στην συνέχεια ο τρόπος με τον οποίο θα γίνεται αυτή η αξιολόγηση.

Το πρώτο ερώτημα, δηλαδή το τι αξιολογείται, συνδέεται άμεσα με τους στόχους που τίθενται και δεν αφορά σε γενικές γραμμές μόνο την πρόοδο των μαθητών αλλά και τις διδακτικές μεθόδους, τα Προγράμματα Σπουδών κτλ.

Ειδικότερα η αξιολόγηση των μαθητών αφορά την απόκτηση γνώσεων και την ανάπτυξη δεξιοτήτων από μέρους τους. Με την αξιολόγηση επιδιώκεται να διαπιστωθεί όχι μόνο η έκταση αλλά και το βάθος των γνώσεων που αποκτά ο μαθητής. Δηλαδή όχι μόνο τι γνωρίζει αλλά και κατά πόσο μπορεί να χρησιμοποιεί τις γνώσεις που απέκτησε για την ερμηνεία γεγονότων ή φαινομένων, την αξιολόγηση την εξαγωγή συμπερασμάτων, την επίλυση προβλημάτων κτλ.

Σε ότι αφορά τη μέθοδο ή τις μεθόδους αξιολόγησης. Η αξιολόγηση των αποτελεσμάτων μιας συγκεκριμένης διδασκαλίας μπορεί να γίνεται με ερωτήσεις από τον ίδιο το διδάσκοντα, ή με συνεντεύξεις. Δίνεται έτσι η δυνατότητα στο διδάσκοντα να σχηματίσει μια σχετικά ολοκληρωμένη εικόνα των αποτελεσμάτων της διδασκαλίας του σε σχέση με το μαθητή. Οι ερωτήσεις μπορεί να απαντώνται προφορικά ή γραπτά, κατά τη διάρκεια του μαθήματος ώστε να διαπιστώνεται ο βαθμός κατανόησής εννοιών, ή να δίδονται στο τέλος του μαθήματος για

να απαντηθούν αργότερα. Μπορούν επίσης να ανατίθενται στους μαθητές δραστηριότητες ή συνθετικές εργασίες που εκτός του ότι βοηθούν στην ενεργητική μάθηση, βοηθούν και στη διαπίστωση της ικανότητας του μαθητή να αξιοποιεί τις γνώσεις του για την επίλυση προβλημάτων (υποκειμενικές μέθοδοι).

Η αξιολόγηση της κατάκτησης των διδακτικών στόχων ευρύτερων εννοτήτων από το μαθητή μπορεί να γίνεται με τη μορφή γραπτών εξετάσεων που θα περιλαμβάνουν ανεξάρτητα μεταξύ τους ερωτήματα, που τα συντάσσει ο διδάσκων με βάση το επίπεδο της τάξης και τους στόχους της διδασκαλίας του. Μπορεί ακόμη να συντάσσονται από ομάδα εκπαιδευτικών και να απευθύνονται σε όλους τους μαθητές (σταθμισμένα τεστ / αντικειμενικές μέθοδοι)

Σε ότι αφορά την πρώτη κατηγορία, έχουν στόχο όχι τόσο στη βαθμολογία του μαθητή, αλλά τον έλεγχο της απόδοσης της ίδιας της διδασκαλίας και την ανατροφοδότηση για τη βελτίωσή της. Και στις δύο περιπτώσεις όμως τα ερωτήματα που διατυπώνονται θα πρέπει να εξυπηρετούν όχι μόνο την αξιολόγηση της απόκτησης γνώσεων αλλά κυρίως την ανάπτυξη κριτικής σκέψης στον μαθητή, την απόκτηση από αυτόν ικανότητας αναλυτικής και συνθετικής σκέψης, δημιουργικής φαντασίας κτλ.

Οι ερωτήσεις θα μπορούσαν να διακριθούν σε δύο κατηγορίες: (α) Τις ερωτήσεις με τις οποίες επιδιώκουμε να διαπιστωθεί αφενός η γνώση και η κατανόηση των εννοιών και αφετέρου η ικανότητα εφαρμογής των γνώσεων και των νοητικών δεξιοτήτων (ανάλυση, σύνθεση, αξιολόγηση κτλ.). (β) Τις ερωτήσεις με τις οποίες επιδιώκεται να διαπιστωθεί το ενδιαφέρον και η ικανότητα των μαθητών για διερεύνηση, κριτική ανάλυση και σύνθεση, για στοχασμό. Γενικότερα να διαπιστωθεί η ανάπτυξη στους μαθητές αποκλίνουσας σκέψης που ανέκαθεν αποτελούσε την πηγή νέων ιδεών και αντιλήψεων.